

Annex 1. Competències clau a l'educació infantil

L'etapa d'educació infantil suposa l'inici del procés de desenvolupament de les competències clau, que seran les eines per continuar aprenent al llarg de la vida i que apareixen recollides a la Recomanació del Consell de la Unió europea de 22 de maig de 2018.

Aquestes competències, que s'aniran adquirint durant l'educació bàsica, tenen un caràcter transversal que afavoreix l'enfocament globalitzat propi de l'etapa d'educació infantil.

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència plurilingüe.
- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria.
- Competència digital.
- Competència personal, social i aprendre a aprendre.
- Competència ciutadana.
- Competència emprenedora.
- Competència en consciència i expressió culturals.

L'adquisició d'aquestes competències al llarg de la seva escolarització permetrà que els infants puguin donar resposta als reptes principals del segle XXI: planificar hàbits de vida saludables, protegir el medi ambient, resoldre conflictes de forma pacífica, actuar com a consumidors responsables, utilitzar de manera ètica i eficaç les tecnologies, promoure la igualtat de gènere, relacionar-se amb empatia, cooperar i conviure en societats obertes i canviants, apreciar el valor de la diversitat, formar part d'un projecte col·lectiu i mostrar desig per continuar aprenent al llarg de la vida.

Totes les competències clau es consideren igualment importants, interrelacionant-se, sense límits entre elles. Tenen, per tant, caràcter transversal i totes es desenvolupen i s'adquireixen a partir d'aprenentatges que es produeixen en diferents contextos. Aquest caràcter transversal de les competències clau afavoreix l'enfocament globalitzat propi de l'etapa d'educació infantil i s'integren en accions concretes per a resoldre de manera eficaç una tasca significativa i contextualitzada orientada al desenvolupament integral dels infants.

Competència en comunicació lingüística

La interiorització i l'ús dels diferents llenguatges ha de permetre a l'infant anar esdevenint una persona capaç de comunicar-se i expressar-se de forma ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals, augmentant la seva creativitat, autonomia, seguretat i habilitats relacionals intrapersonals i interpersonals. La llengua oral té un paper especialment destacat en aquesta etapa per ser el principal instrument per a la comunicació, l'expressió i la construcció del pensament.

Competència plurilingüe

En aquesta etapa, s'inicia el contacte amb llengües i cultures diferents de la familiar,

fomentant en els infants les actituds de respecte per la diversitat lingüística i cultural, així com l'interès per l'enriquiment del repertori lingüístic.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria

Els infants s'inicien en el raonament matemàtic i fan les primeres passes cap al pensament científic a través del joc, l'observació, la manipulació, l'experimentació d'objectes i la indagació. I, es promou l'interès i gaudi per la ciència, així com, el creixement d'actituds científiques com el dubte, la curiositat, el sentit crític, el valor de l'evidència i la col·laboració.

Per al desenvolupament d'aquesta competència clau, es presta una atenció especial a la iniciació en les destreses i habilitats de raonament, la manipulació d'objectes i la comprovació de fenòmens.

Competència digital

Al segon cicle d'educació infantil es pot iniciar l'ús d'eines digitals com un instrument més per l'aprenentatge i es pot començar el procés d'alfabetització digital que comporta, entre d'altres, l'accés a la informació, la comunicació, així com l'ús saludable i responsable d'eines digitals.

Competència personal, social i aprendre a aprendre

Resulta especialment rellevant que els nens i les nenes s'iniciïn al reconeixement i expressió de les seves pròpies emocions i sentiments, i avancin en la identificació de les emocions i sentiments dels altres, així com en el desenvolupament d'actituds de comprensió i empatia. És rellevant la descoberta de les pròpies necessitats i l'adquisició d'eines per a la seva resolució i l'establiment de relacions afectives i segures amb les altres persones, així com la progressiva construcció d'una identitat positiva que integra l'autoconeixement i l'autoestima.

Aquesta etapa suposa també el descobriment d'un entorn on es comparteix l'experiència pròpia amb altres persones. Per això, els infants comencen a posar en marxa, de manera cada vegada més eficaç, recursos personals i estratègies que els ajuden a desenvolupar-se a l'entorn social amb progressiva autonomia.

Competència ciutadana

Amb l'objectiu d'establir les bases per a l'exercici d'una ciutadania democràtica, s'ofereixen, en aquesta etapa, models positius que afavoreixen l'aprenentatge d'actituds basades en els valors de respecte, equitat, igualtat, inclusió i convivència, i que ofereixin pautes per a la resolució pacífica i dialogada dels conflictes. Es convida també a la identificació de fets socials relatius a la pròpia identitat i cultura. Es promou l'adquisició d'hàbits saludables i sostenibles que els infants aniran integrant a les seves pràctiques quotidianes. A més, s'inicien les condicions necessàries per crear comportaments respectuosos amb ells mateixos, amb els altres i amb el seu entorn, que previnguin conductes discriminatòries de qualsevol mena.

Competència emprenedora

L'educació infantil és una etapa en la qual la base de l'aprenentatge és la curiositat, la iniciativa, la imaginació i la disposició a indagar i crear mitjançant el joc, el moviment i les diferents propostes d'aprenentatge. D'aquesta manera, s'han de desenvolupar les bases tant del pensament estratègic i creatiu, com de la resolució de problemes, fomentant l'anàlisi crítica i constructiva des de les primeres edats.

Competència en consciència i expressió culturals

Perquè els infants construeixin i enriqueixin la seva identitat, s'ha de promoure l'expressió creativa d'idees, sentiments i emocions a través de diversos llenguatges i diferents formes artístiques. Així mateix, s'ajuda al desenvolupament de la consciència cultural i del sentit de pertinença a la societat a través d'un primer apropament a les manifestacions culturals i artístiques.